

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Pomorskiej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. ... 23, tel. 0049 56 65 22 186
e-mail: ...@zawacka.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 ... REGON 870502736
Nr r-ku 82 1090 1000 0000 0000 5002 0244

poproszeni w Nr: 957

ef.
11 108

...siał Benedykt
...-114 Witosław
...: Drukowska Maria
... (adres)

Wyrzysk
AK

Nos Stanisław
ps. "Roman"

M-360/957 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Wios Stanisław
T: M-360/957 Pom...
Wypisy AK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa *k. 2* *s. 1-3*
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora *k. 1* *s. 1-2*
I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 7* *s. 1-8*

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

- III/1 – dot. rodziny relatora —
III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] *k. 14*

VI. Fotografie

skiat ikonografii

1/1. Relacja Woś Stanisław:

o konspiracyjnej działalności Stanisława
Wośa spisane przez Benedykta
Musiałę, rękopis, oryg.

k. 2 s. 1-3

Książki i dane z sygnatury 5 tamtym Wawia
po "Roman" sportu na materiatkach pamiątkowych
z wojny polsko-rosyjskiej w 1914 r. w Krakowie 17 kwietnia 1967 r.

Stawianka Wos' ur. du. 17. VII - 1900 r. w pow. Łagiewnicy
por. Jarmuż jako syn młodszy c. k. - reżyserski Rocha
i Marianny z domu Dętkowskiej.

Od 1906 r. do 1914 r. przynależność do szkoły podstawowej
w Piskowicach por. Jarmuż. Od 1915 r. do 1917 r. do Szkoły
"Klasztor" w Bojanowie por. Ramię.

W maju 1918 r. został przyjęty do powiatu pruskiego. W grudniu
1918 r. został przydzielony do wojska.

W sierpniu 1919 r. został przydzielony do oddziału 1000
w Kieleckim - Jarmuż w kampanii pod dowództwem
późniejszego ppor. Kucharskiego, później ppor. Kucharskiego.

W maju 1920 r. walczył w powiatach pod dowództwem
późniejszego ppor. Kucharskiego. W październiku 1920 r.
walczył w powiatach w powiatach w powiatach
od 8. X do 15. X - 1920 r. dalsze walki na froncie
północnym i północno-wschodnim.

Postępnie zbliżał się do powiatu w 55 p. w powiatach
Od 7. X - 1920 r. przynależność do rezerwy w stopniu
por. W 1925 r. po odbyciu kursu w powiatach
późniejszego.

Walczył w powiatach w powiatach - dyplom
por. 2849 ppor. Jarmuż w powiatach w powiatach.

Od 1. X - 1922 r. do 30. X - 1929 r. w powiatach
późniejszego.

W powiatach w powiatach - 3. X - 1939 r. w powiatach
późniejszego.

Praca w organizacjach społeczno-politycznych

W okresie międzywojennym jest członkiem Comitéu
Towarzystwa Wielkożyłkowskiego

To praca - w maju 1945 r. przystąpił do Stronnictwa
Demokratycznego. Jestem członkiem komitetu Towar-
zow. Komitetu S. D., Towar. parwodzielczego Kati S. D. w Pablu,
Wiceprez. Komitetu S. D. na pow. Jurewski,

od 1945 r. jest członkiem - Comitéu Towarst. Wlkp.,
je praca w organizacji hitlerowskiej koncentracyjnej,
W późniejszym okresie jest członkiem Z BoWiD. Tu
rozwinięto działalność w ramach międzynarod.
organizacji BoWiD w Pablu.

od 1945 r. jest również członkiem Rady Narod. w Pablu.
Obecnie

Kryś Kapłowski brodura Odrodzenie Polskie

Złoty Kryś Baszki

Wielkopolski Kryś Powstańcy

Okupacja Pruska Wlkp.

Okupacja 1900 - 1910

Okupacja 25. 1910 Stronnictwa Demokratycznego

- praca w okupacji Medale z tytu-

tytułu Dyplomu Podziękowań Instytutu Spółnego
Prac w przemysłowego

Konferencja 14 listopada
1930 r.

W/w przebieg praca
podczas okupacji przebieg
przebieg przebieg, Karal

W/w przebieg
przebieg przebieg
przebieg przebieg

1/2. Dokumenty reletowa Wosia
Stanisława!

1. „Ośmiadziecie śniadka” S. Wosia
z 20.11.1976 nt. działalności konspi-
racyjnej Limnicwicza Tadeusza,
kserokop. oryg. k. 1 s. 1-2

Wojciech Kowalski, Roman "Nadzieja" dnia *26.11.* 1976 r.
(miejsowość)
89-100 Nadzieja ul. 11. & Tycza 13/4.
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): *Armia Krajowa od powstania 1943 do 9.V. 1944 r. dalej wcielono do 1000 i 1000 Rzeszy.*

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer *R. H. 001645* wydanym dnia *12.06.* 1976 r. przez *K. P. M. B. Kopyński*

o s w i a d c z a m:

że Ob. *Limniewicz Tadeusz* syn (córka) *Wacława i Elżbiety* urodz. dnia *10.12.* 1916 roku w *Poznańcu*

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): *od powstania 1943 r. do maja 1944 r. przebieg w podziemiu kulturalnym w ramach "Armia Krajowa" w tym, co do działalności na terenie powiatu poznańskiego, a mianowicie w ramach "Klubu" w Poznaniu.*

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim _____ i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod którym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): *Poznań, Klub "Armia Krajowa" w ramach kulturalnej działalności powiatowej w Poznaniu.*

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej *055 116/177* wydanej przez Zarząd Okręgu w *Poznańcu*

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

WICSPRZES KOŁA

(pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD)

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Wojciech Kowalski

(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

KOMISJA WERYFIKACJI

prof. Roman "Nadzieja" Kowalski, A.C.
na posiedzeniu Komisji Weryfikacji
11.11.76

Jest w aktach ziemiejsze

Świadek nie żyje

Zarząd Wojewódzki ZBoWiD
w Bydgoszczy

zaświadcza na podstawie posiadanego
dokumentu, że Kpl. Wojciech Stanczak
S. Marcina

jest zweryfikowanym członkiem ZBoWiD
z tytułu: WP od 1.09.39 do 27.09.1939r.

obozu jenieckiego od 27.09.39 do 11.01.1943r. brak maksymy obow.

i członkiem z. świadczącym o tym czasie

Nr 342245

Bydgoszcz, dnia 04.1984 Janina

II. Materiały uzupełniające relexę -
- Woś Stanisław:

1. art. Brzezinińskiego A., Żyły szary stożek,
"Wiadomości Nakielskie" 2 XI.07.1991. k.1 s.1-2
2. Brzeziniński A., Materiały do biografii...,
mpis k.1 s.3
3. Biogram przygotowany do Stow. kosp.
kosp. pom. z uwagami redakcyjnymi mpis k.4 s.4-7
4. Brzeziniński A., biogram Wosia Stanisława,
[w:] Stow. biograf. kosp. pomorskiej 1939-1945,
pod red. Kwiecieńskiej - Marcinkowskiej J.
i Zawackiej E., Toruń 1994, s.1, s.224,
ksierokop. k.1 s.8

Zwykły, szary człowiek

Minęło 46 lat od zakończenia walki z wojskami hitlerowskimi na terenie Nakła i byłego powiatu wyrzyskiego.

Wielu z nas starszych, zapomnia, a młodzież nie ma pojęcia o zmaganiach społeczeństwa nakleńskiego toczonych z wrogiem w podziemiu w latach 1939-1945.

Ludność polska powiatu wyrzyskiego doznała wielkich represji ze strony hitlerowskiego okupanta, o czym świadczą miejsca masowych straceń jak: Paterek, Wyrzysk, Górka Klasztorna, Białośliwie, Mrocza, Wysoka Sadki.

Ponadto okupant stosował różne inne środki represji.

Polacy nie pozostali bierni.

Ruch oporu ogarniał całą Polskę.

Czołowym cichym bohaterem walki z okupantem na terenie naszego powiatu był człowiek, któremu jako żołnierz Armii Krajowej chcę oddać hołd i przybliżyć jego sylwetkę naszemu społeczeństwu.

Stanisław Woś — wieloletni prezes w latach powojennych (zmarł w 1980 r.) Gminnej Spółdzielni w Nakle — rozpoczął swoją służbę Polsce już w 1919 r. jako żołnierz-ochotnik w Powstaniu Wielkopolskim.

W roku 1920 walczył na froncie Wschodnim z nawałą bolszewicką.

We wrześniu 1939 r. uczestniczył jako dowódca plutonu w obronie Warszawy.

Został ciężko ranny i wzięty do niewoli niemieckiej.

Po wyzdrowieniu, w maju 1940 r. wrócił do Nakła.

Pracował przymusowo jako robotnik w firmie budowlanej w Łęgowie.

W kwietniu 1942 r. został zaprzyszczony do organizacji podziemnej — Armii Krajowej z poleceniem zorganizowania szkieletu organizacyjnego podziemia na terenie Nakła i powiatu.

Przystąpił do działania

Przybierał pseudonim „Roman”.

Pierwszym etapem jego pracy było wytypowanie odpowiedniego kandydata na komendanta Rejonu na miasto i gminę Nakło.

Został nim ppor. rezerwy Paweł Wrzeszcz ps. „Aleksander”.

„Aleksander” przystąpił do pracy organizacyjnej angażując do współpracy dalszych członków

AK.

Z kolei Stanisław Woś — „Roman” — otrzymał polecenie od Kudlińskiego z Torunia zorganizowania Komendy AK na powiat Wyrzysk.

Dokończenie na str. 2

11.07.1991
Wyrzysk
Wielkopolskie
Władomocin

verte

Zwykły szary..

dokończenie ze str. 1

Nawiązuje kontakt z podchorążym rezerwy Benedyktem Musiałem z Broniewa.

Podchorąży Musiał wyraża zgodę na współpracę w organizowaniu Komendy Obwodu.

Komenda Podokręgu w Toruniu zatwierdza B. Musiałę na komendanta obwodu. Przyjmuje on ps. „Karol”

W międzyczasie zaszła konieczność organizacji Komendy Inspektoratu w Bydgoszczy.

Kudliński z Podokręgu w Toruniu zwraca się do „Romana” (Wosia) o wskazanie odpowiedniego kandydata.

„Roman” kontaktuje Kudlińskiego z ppor. rezerwy Zygmuntem Szatkowskim z Bydgoszczy, który przyjmuje propozycję i organizuje Komendę Inspektoratu.

Od tej chwili wszelkie rozkazy i wytyczne do dalszej pracy dochodziły do Komendy Obwodu za pośrednictwem Wosia, który jednocześnie skontaktował Komendanta Obwodu „Karola” z Komendantem Inspektoratu.

Prace organizacyjne, zarówno na terenie Komendy Obwodu jak i Inspektoratu, postępowały naprzód.

Tworzą się oddziały AK i Szarych Szeregów.

Woś — „Roman” przedwojenny podoficer Straży Granicznej, działała jako p.o. Sztabu Komendy Obwodu.

W kwietniu 1944 r. zostaje

aresztowany przez Gestapo Sztab Komendy Inspektoratu w Bydgoszczy (wraz z Kudlińskim).

Kudliński nie wytrzymuje metod stosowanych w śledztwie i ujawnia nazwiska akowców, między innymi z Obwodu Wyrzysk.

Zostają aresztowani: Stanisław Woś, Józef Machnik, Antoni Sormertag.

Aresztowani nie zdradzili nikogo.

Ponieważ hitlerowcy uznawali „Romanie” Komendanta Obwodu, cały ciężar śledztwa oparł się na Stanisławie Wosiu — „Romanie”.

Biły i torturowany w trzymiesięcznym śledztwie nie ujawnił żadnego nazwiska z Komendy Obwodu ani z poszczególnych Komend Rejonowych.

Dzięki jego hartowi i wytrzymałości, organizacja AK powiatu wyrzyskiego nie została zdeskonspirowana.

Po śledztwie tj. 1 września 1944 r. zostaje „Roman” osadzony w obozie koncentracyjnym w Stutthofie.

Wraca do domu w marcu 45 r.

Więcej informacji na temat ruchu oporu w powiecie wyrzyskim znajdzie Czytelnik w monografii pr. Benedykta Musiałę zamieszczonej w „Roczniku Nadnoteckim” 1988/89, drukowanej ostatnio w naszej gazecie.

Antoni Brzeziński

WOS Stanisław ps. "Roman"
 ur. w 1900r.
 syn

M -
 zmarł 1980r.

Wyszkolenie zawodowe - wojskowe.

Walczy jako ochotnik w 1919r. w Powstaniu Wielkopolskim, a w 1920r. na froncie wschodnim z nawałą bolszewicką.

W okresie międzywojennym pełni służbę w Straży Granicznej. Od roku 1934-1939 urzędnik Inspektoratu Straży Granicznej w Nakle n/Not. We wrześniu 1939r. walczy jako d-ca pl-tonu w obronie Warszawy. Zostaje ciężko ranny i wzięty do niewoli niemieckiej. Po wyleczeniu wraca w maju 1940r. do Nakła n/Not. Pracował przymusowo jako robotnik w firmie budowlanej w Łęgnowie k/Bydgoszczy. W kwietniu 1942r. zostaje zaprzysiężony do Armii Krajowej z poleceniem zorganizowania szkieletu organizacyjnego podziemia na terenie Nakła n/Not i powiatu Wyrzysk. Typuje kandydata na komendanta Rejonu na miasto i gminę Nakło n/Not. Został nim ppor. rez. Paweł Wrzeszcz ps. "Aleksander". - "Aleksander" przystąpił do pracy organizacyjnej angażując do współpracy dalszych członków A.K. Z kolei Stanisław Woś przyjmując ps. "Roman", otrzymał polecenie od Kudlińskiego z Torunia zorganizowania Komendy A.K. na powiat Wyrzysk. Nawiązuje kontakt z podchor. rez. Benedyktem Musiałem z Broniewa, pow. Wyrzysk. Komenda Podokręgu w Toruniu zatwierdza B. Musiałę na komendanta Obwodu S-032 "Stodoła" pow. Wyrzysk, który przyjmuje jednocześnie ps. "Karol".

Wszelkie rozkazy i wytyczne do dalszej pracy konspiracyjnej Komendy Obw. dochodzą za pośrednictwem Sta. Wosia ps. "Roman". Kontaktuje kmdta Obw. "Karola" z Kmdtem Inspektoratu Z. Szadkowskim.

Tworzą się dalsze oddziały A.K. i Szarych Szeregów. Stan. Woś ps. "Roman" przedwojenny podofic. Straży Granicznej działa jako p.o. oficera sztabu Komendy Obwodu. W marcu 1944 zostaje aresztowany przez Gestapo Sztab Komendy Inspektoratu w Bydgoszczy wraz z Kudlińskim. Kudliński nie wytrzymuje metod śledztwa i ujawnia nazwiska żołnierzy A.K., m.in. z Obw. Wyrzysk. Zostają aresztowani:

Stanisław Woś, Józef Machnik, Antoni Somertag. Aresztowani nie zdradzili nikogo, a ponieważ hitlerowcy uznawali w Wosiu Kmdta Obwodu, cały ciężar śledztwa oparł się na nim. Bity i torturowany w trakcie trzymiesięcznego śledztwa nie ujawnił żadnego nazwiska żołnierzy A.K. Dzięki jego hartowi organizacja A.K. pow. Wyrzysk nie została zdekonspirowana. Po śledztwie tj. 1 września 1944r. zostaje Stan. Woś "Roman" osadzony w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Wraca do domu w marcu 1945r. Powojnie aż do śmierci /1980r/ pracuje jako prezes GS

ofr. Borejski Ryszard

oficer org. K-dy... 4

p.o. oficera sztabu }
członek sztabu k-dy } to ma być prof. fundy

Woś Stanisław ps. "Roman" (1900-1980) sierż.,
obw. AK Wyrzysk.

syn

Ur. 17.VIII.1900r. we wsi Raszewy, pow. Jarocin, syn Rocha,
~~małorojnego chłopca~~ rzemieślnika i Marianny z d. Piątkowskiej.

Ukończył szkołę rolniczą w Bojanowie pow. Rawicz. W maju 1918r.

wcielony do armii pruskiej, po zdemobilizowaniu wrócił do domu

Brał udział w Powstaniu Wlkp. Służbę w WP odbył w 55 pp w

Poznaniu, 7.XII.1922r. przeniesiony do rezerwy w stopniu

sierżanta. W latach 1922-1934 służył w Straży Granicznej, a od

1934r. był urzędnikiem Insp. Straży Celnej w Nakle.

We wrześniu 1939r. ochotniczo walczył w obronie Warszawy.

Ranny, dostał się do niewoli. W maju 1940r. wrócił do Nakła,

skąd został skierowany do pracy w firmie budowlanej w Łęgnowie

k/Bydgoszczy. W kwietniu 1942r. wciągnięty do służby w Insp. AK

Bydgoszcz, otrzymał polecenie organizowania konspiracji na

terenie pow. Wyrzysk i jego stolicy Nakła. Na kmdta Nakła i

gminy Nakło wyznaczono wówczas, za radą S.Wosia ppor. rez. -->

Pawła Wrzeszcza, który rozpoczął tam działalność konspiracyjną.

Tymczasem Woś, zaprzysiężony jako "Roman", otrzymał od

Z.Kudlińskiego, oficera sztabu Podokr. Toruńskiego, przypadkowo

przebywającego na terenie Wyrzyska, polecenie dalszego

organizowania powiatu. Nawiązał kontakt z Benedyktem Musiałem

ps. "Karol" z Broniewa pow. Wyrzysk, który został kmdtem obw. AK

Wyrzysk. Woś, przez którego docierały rozkazy z Bydgoszczy do

Wyrzyska, skontaktował "Karola" z kmdtem Insp. AK Bydgoszczy,

Z.Szatkowskim. (W marcu 1944r. nastąpiły aresztowania w sztabie

Insp. AK Bydgoszcz. Aresztowany został również Z.Kudliński, a

także J.Woś, J.Machnik i --> A.Sommertag. J.Woś, uznany przez

Niemców za kmdta obw. AK Wyrzysk, poniósł cały ciężar śledztwa.

Bity i torturowany, nie ujawnił nikogo i działalność w obw. AK Wyrzysk nie została zdekonspirowana. 1.IX.1944r. został wywieziony do obozu Stutthof.

W marcu 1945r. powrócił do Nakła, gdzie do śmierci w 1980r. pracował jako prezes GS.

AP AK, T.: B.Musiał, S.Woś; mat. własne aut.; AK na Pomorzu...

MG

Antoni Brzeziński

Woś Stanisław ps. "Roman"/1900-1980/sierż./~~Straży Granicznej~~/członek 14 5
sztabu k-dy obw. AK Wyrzysk.

Ur. 17.VIII.1900 r. we wsi Raszewy, pow. Jarocin, s. Rocha, małorolnego chłopca-rzemieślnika i Marianny z d. Piątkowskiej. Ukończył szkołę rolniczą w Bojanowie pow. Rawidz. W maju 1918 r. wcielony do armii pruskiej, po zdemobilizowaniu wrócił do domu. Brał udział w Powstaniu Wlkp. Służbę w WP odbył w 55 pp w Poznaniu, 7.XII.1922 r. przeniesiony do rezerwy w stopniu sierżanta. W latach 1922-1934 służył w Straży Granicznej, a od 1934 r. był urzędnikiem Insp. Straży Celnej w Nakle.

We wrześniu 1939 r. ochotniczo walczył w obronie Warszawy. Ranny, dostał się do niewoli. W maju 1940 r. wrócił do Nakła, skąd został skierowany do pracy w firmie budowlanej w Łęgnowie k. Bydgoszczy. W kwietniu 1942 r. wciągnięty do służby w insp. AK Bydgoszcz, otrzymał polecenie organizowania konspiracji na terenie pow. Wyrzysk i jego stolicy Nakła. Na kmdta Nakła i gminy Nakło wyznaczono wówczas, za radą S. Woś ppor. rez. --> Pawła Wrzeszcza, który rozpoczął tam działalność konspiracyjną. Tymczasem Woś, zaprzysiężony jako "Roman", otrzymał od Z. Kudlińskiego, oficera sztabu Podokr. Toruńskiego przypadkowo przebywającego na terenie Wyrzyska, polecenie dalszego organizowania powiatu. Nawiązał kontakt z Benedyktem Musiałem ps. "Karol" z Broniewa pow. Wyrzysk, który został komdtem obw. AK Wyrzysk. Woś, przez którego docierały rozkazy z Bydgoszczy do Wyrzyska, skontaktował "Karola" z kmdtem insp. AK Bydgoszczy, ² Szatkowskim. W marcu 1944 r. nastąpiły aresztowania w sztabie insp. AK Bydgoszcz. Aresztowany został ^{obornik} Z. Kudliński, a także S. Woś, J. Machnik i --> A. Sommertag. ² W. Woś, uznany przez Niemców za kmdta obw. AK Wyrzysk, poniósł cały ciężar śledztwa. Bity i torturowany, nie ujawnił nikogo i działalność w obw. AK Wyrzysk nie została zdekonspirowana. 1.IX.1944 r. został wywieziony do obozu Stutthof.

W marcu 1945 r. powrócił do Nakła, gdzie do śmierci w 1980 r. pra-

cowal jako prezes GS.

AP AK T.S.Woś, B.Musiał; met. własne aut; AK na Pomorzu...

22 II 5 III 94

Antoni A.Brzeziński

fan TV

8

Woś Stanisław ps. "Roman" (1900-1980), oficer organizacyjny kdy Obw. AK Wyrzysk.

Ur. 17 VIII 1900 r. we wsi Raszewy pow. Jarocin; syn Rocha - rolnika-rzemieślnika i Marianny z d. Piątkowskiej. Ukończył szkołę rolniczą w Bojanowie pow. Rawicz. W maju 1918 r. wcielony do armii pruskiej, po zdemobilizowaniu wrócił do domu i brał udział w Powstaniu Wlkp. Służbę w WP odbył w 55 pp w Poznaniu, 7 XII 1922 r. przeniesiony do rezerwy w stopniu sierżanta. W latach 1922-1934 służył w Straży Granicznej, a od 1934 r. był urzędnikiem Insp. Straży Celnej w Nakle.

We wrześniu 1939 r. ochotniczo walczył w obronie Warszawy. Ranny, dostał się do niewoli. W maju 1940 r. wrócił do Nakła, skąd został skierowany do pracy w firmie budowlanej w Łęgowie k. Bydgoszczy. W

kwietniu 1942 r. wciągnięty do służby w Insp. AK Bydgoszcz, otrzymał polecenie organizowania konspiracji na terenie pow. Wyrzysk i jego stolicy Nakła. Na kmdta Nakła i gminy Nakło wyznaczono wówczas, za radą Wosia ppor. →Pawła Wrzeszcza, który rozpoczął tam działalność konspiracyjną. Tymczasem Woś, zaprzysiężony jako "Roman", otrzymał od Zbigniewa Kudlińskiego, oficera organizacyjnego sztabu Podokr. Toruńskiego przypadkowo przebywającego na terenie Wyrzyska, polecenie, dalszego organizowania powiatu. Nawiązał kontakt z Benedyktem Musiałem ps. "Karol" z Broniewa pow. Wyrzysk, który został kmdtem Obw. AK Wyrzysk. Woś, przez którego docierały rozkazy z Bydgoszczy do Wyrzyska, skontaktował Musiała z kmdtem Insp. AK Bydgoszcz, Zygmuntem Szatkowskim ps. "Wiesław". W marcu 1944 r. nastąpiły aresztowania w sztabie Insp. AK Bydgoszcz. Aresztowany został również Kudliński, a także Woś, Józef Machnik i →Antoni Sommertag. Woś, uznany przez Niemców za kmdta Obw. AK Wyrzysk, poniósł cały ciężar śledztwa. Bity i torturowany, nie ujawnił nikogo i działalność w Obw. AK Wyrzysk nie została zdekonspirowana. 1 IX 1944 r. został wywieziony do obozu Stutthof.

W marcu 1945 r. powrócił do Nakła, gdzie do śmierci w 1980 r. pracował jako prezes GS.

AP AK, T.; Musiał B., Woś S.; mat. własne autora.
AK na Pomorzu...

Antoni Brzeziński

*Stwor. biograficzny konspiracji pomorskiej
1939-1945, pod red. Hanigewskiej - Jarcinko-
skiej J. i Ławickiej E., Toruń 1994, s. 1*

T: M-360/957 Tom.

Wypysk

Wios Stanislaw
V. Karty informacyjne
k. 14

Wygonycki
++ Woś Stanisław „Roman” 1
inf A Borsini (mel 127 m)
nr 1900

rodzic wywodzi z 1979

drum. z Matejkuwa Bzd
A. Borsini ma go wzięcia jako przy-
jaciele przed o rok miodnego
przeżyci przed wojną w msp. Straszka
mierzy w naktle

już w 1939 organizował kompanię
wejści do miedzi grupy starany kulo-
drużny m. in. Gory. Borsini skłóci

[podobno to opracował waga relacji
kont. dla Starostwa w naktle]

Sprawa...
Sprezsednie... w zawi... z...
w Bydgoszcz.

? ? agent 1943 r przez Bydgoszcz Gerbafro
Stuttgert

Wpisać do Kalendarza

Przebieg 95 do emerytury 1945

ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Wymyśl

2 1/2

Wos' Stawinow ps Roman
mit Unsiade Beudlyte m 87

niwi
702

Anton Somestaj ze ps' rednicow Ry nowde Pa-
declirip z karkta skantaktawet ry z 87 kocz
z karkte. Ten wydrat ry ne funkcy doge.
ni z abawa POK w psu Wymyśle ne teren karkte
ne def karkta i gminy wyinkat Pawt & k' resore.

Uwizrat kontakt z Beudlytem Unsiade z Porom
Potem wyinkat abe ne polecciu k'nellirakip k'ar-
dyslate ne map. Rydypow - k'ustaw
skantaktawet Unsiade z k'ustawem.

~~Powinno~~ ze jess ps' rednicow psychodirity
wogotlu narben ^{kwana} do Wymyśle

verte

- Wos' 87 awentur w karkte d'ni psu k'ustawem 17 44

vešti

Sledstvo w Bydgoszy Jordan
Anulirani majnit z tymyke Wozia, Samu.
Him z toze i Maczka. Cety cizar sledo.
toze ne wozim, ktorom woziam
ze jist kneltem byrozke. 3 missijom cizle
skelstoo - mi majnit zalluqo uadwishi an
z k-dy obrodle an Rejous

- do aent. pihobaweski oficera otaku obrodle
swansey ne ppor.

Wst Stanisław
Makto

Wyrysk

3

przebiegi go Francuziak
przed wojną mieszkał w Warszawie
przymsoratu w Krakowie

~~1939 "Dziennik z Warszawy"~~

przez wojnę przeszedł w Boyd
Brahman?
tegoż

verte

✓ Stawisław Woś, Roman "przed 300. pracownik N Strony
Granicznej - sierpień przed. Kierownik
mielkopolski.

inf. Musiał 12-87

WYRZĄBK

242 AK

4

WOS STANISŁAW

„ROMAN”

Łeb. AP AK, INSP. BYDG., T.: BIERNAT S., MACHNIK Y., MUSIAT B.,
REINHOLZ B., SOMMERTAG A., SZATKOWSKI Z.

Nauko
Wypisok
ABC 5

++

Wos Stanisław

Szef Komendy obwodu A.K. w Na-
kle

inf w rel. Deimholz H-116, s.1

K.G.

Woj's St.

Wypyski
AK

Szatkowski Zyg. pod koniec
1943r. wizytował Obw. Wypyski - kmolt
por. rez. Erdman; kilka dni po przepro-
wadzonej wizytacji przekazał St. Wosiowi
- wtedy szefowi organizacji obwołu -
decyzję o pozabawieniu Erdmanna
funkcji kmolt. Obwołu - załat-
wienie warunków konspiracji
zob: J: O-87/696 Duszat Benedykt,
verte

cz. I, 17 s. 6-4, imp. Bydgoszcz
228.1'02

Woś Stanisław ps. "Roman" AK 7
Nalib

Otrzymał od Kudlińskiego
polecenie zorganizowania
komendy AK na powiat
Wyrzyski
przedwojenny podoficer Strazy
Granicznej

Źródło: Tyg. Wiadomości Nalibelskie
nr. 64, 11 lipca 1991 r.
„Wzrosty strony czołowej

R. Kar.

WYDRYSK 8
AK

WOS STANISŁAW ps., ROMAN

Stwierdzenie przez Antoniego Kudlińskiego.
Atentatami przez Gestapo w marcu 1944.

Dr.: APAR, M. 108 [oprac. A. Sommerhage
oprac. przez B. Nusiaka].

~~Dr.~~

KKP / 1994. /

a

FK 9
Krynyski

WOS Stanisław
ps. "Doman"

Urodz. 17. VIII. 1900 r. w osi Rascezy, pow. Jarocin
Oficer organizacyjny kedy Obw. FK Krynyski.
Aresztowany w sierpniu 1944 r., 1. IX 1944 r.
wywieziony do obozu de stera Stettin, powr-
cił do ojczyzny w sierpniu 1945 r.

Żoł. Stowarz. Bojow. Polow. Solec t. 1, s. 224 r.
Zawiesz. Andrzejem Szwedem. FK
Lwów, 1944 r.

W. Klu/2002

5

Wóś w
Wes Stanisław

10 punkt
AK
10

BKZ z Mieczami
ps. "Roman"

zob. Sadowski Jerzy,
Mówi nr 31806,
N-wa 1999, s. 192, poz. 5

Wioś Stanisław

Wypisy
FK 11

Jego aresztowanie miało związek
z aresztowaniem nr III 1944 r.

Antonię Kudlińskiego ps. „Lbysko”

zob. T. N. 87/696 Musiał B, 12. II

art. w „Ros. Wadnotek” s. 130; imp.

Bydł.

Hitler. usudi go ze landta Obur.;
podczas trwającego 3 m-cie intensywnego
śledstwa (tortury) nie zdradził
wst.

28. V, 102

nikogo; potem skierowany do domu kanc.
Stutthof.

++ Wojs Stanisław

ps. „Roman”

siwiz. zawod. Straży Granicznej

W marcu 1943. zapisy się do

AK Pawła Wmesusa ps. „Aleksander”

zob: T: D. 1154/1934 Pom. 2.1/1 s. 1

Wmesus Paweł - imp. Bydgoszcz.

4/8 103

Wypis
AK 12

^a Wios Stanisław

Wypisy
PK 13

Organizuje struktury PK na terenie
pow. Wypisy, nawiązuje kontakt
z Musiatem Benedyktym z Broniewa,
ale mieszkającym w Kalce.

zob. Musiat B., Ruch oporu w pow. wypyśkim,
s. 3, opr. 24, Bibl. Tindler

alf. 7102

Sierż. zew. Wp's Stanisław
ps. "Roman"

Wypyski
Rz. 14

Wprowadzamy do konspiracji ze
pośrednictwem Antoniego Sommertaga
i Ryszarda Rodeckiego z Kalta;
poprzez nich nawiązał kontakt z
konspiracją; przystąpił do tworzenia
szkieletu organizacyjnego AB na
terenie Kalta → ustanowił komendanta
rejonu i gm. Kalto; stanowisko to
zostało powierzony ppor. zew. Pawłowi
verte

Wieszowski ps. "Aleksander"
zob. T.M: 87/696 D. Musiał z. II art.
"Ros. Madnoteki"; imp. Bydgoszcz.

488 T. 102

Musiak Beuszykt
Kowaldt. obw. Wyrzysk

89-114 Witosław,
córka Brukowska Maria
brak adresu

M-957

AK
Wyrzysk

7.7.1989 Woś Stanisław

Woś Stamiślaw

ZESKANOWANE

